

אנחנו וכל האחרים, אלה שקראו ומתיימרים להפיץ כרבים את אהבת הספרים, מעדיפים לעתים קרובות יותר מדי להסביר, לבאר, לנתח, לבקר, לכתוב ביוגרפיות, לפרש יצירות שנאלמו דום מחמת העדות החסודה שאנו מעידים על גדולתן. המילה הכתובה, שנלכדה בסבך הכישורים שלנו, פינתה את הבמה למילה המדוברת שלנו. במקום שניתן לתבונת הטקסט לדבר מגרוננו, אנחנו, ברוב תבונתנו, מדברים על הטקסט. אין אנו שליחי הספרים, אלא שומרי החומות, השומרים המסורים של מקדש שאת נפלאותיו אנחנו מפרסמים ואת שערינו אנחנו מגיפים כפקודה: "צריך לקרוא! צריך לקרוא!"

צריך לקרוא: זה מה שהצעירים שומעים. זאת הדרישה העקרונית. ככל שנימוקינו מבריקים... זאת עדיין הדרישה העקרונית ולא שום דבר אחר.

אותם תלמידים שגילו את הספרים בדרכים אחרות פשוט ימשיכו לקרוא. הנכונים שביניהם יקראו קריאה מודרכת לאור פנס הסברינו.

ואלה "שאינם קוראים", חלקם, הפיקחים שבהם, ילמדו לדבר, כמונו, סתור־סחור. הם יצטיינו באמנות האינפלציונית של הפרשנות (אני קורא עשר שורות, אני מנפיק עשרה דפים), בתכסיסי כרטיסנים (אני עובר על ארבע־מאות עמודים, אני מכסה אותם בחמישה), במירוץ אחר הציטוט הנכון (להשגה בתקצירי תרבות בהקפאה עמוקה, בכל התנויות המובחרות). הם יידעו לחתוך באזמל המנתחים לאורך ולרוחב, יתמחו בניווט למדני בין "קטעים נבחרים", שיוביל אותם כבטחה לכחינות הברגרות, לתעודת הגמר, אפילו לתואר... אבל לא בהכרח לאהבת הספרים.

ומה עם שאר התלמידים?

אלה שאינם קוראים ושמוקדם מאוד מתחילים לפחד פחד
מוות מהמשמעות.

אלה החושבים שהם טיפשים...

שספרים בשבילם הם אחת ולתמיד מחוץ לתחום...

שאף פעם אין להם תשובות...

ושעוד מעט גם לא יהיו להם שאלות.